

MATERIÁL

pro zasedání Zastupitelstva města Hranic, dne 17. 10. 2019

Bod programu: 14

Předkládá: Kudláček Jiří, starosta

Okruh zpracovatelů: Odbor stavební úřad, životního prostředí a dopravy; Oddělení právní

Zpracoval: Ing. arch. Ladislav Patočka
Mgr. Dagmar Chmelařová
Ing. Michaela Pešová

Název bodu: **Regulační řád**

Návrh na usnesení:

Zastupitelstvo města Hranic po projednání:

1. bere na vědomí
informaci týkající se možnosti vydání regulačního řádu na území města Hranic

Důvodová zpráva:

Město Hranice dlouhodobě sleduje a monitoruje kvalitu ovzduší na svém území. V podzimních i v zimních měsících dochází na území města Hranic především vlivem zhoršených rozptylových podmínek ke zhoršení kvality ovzduší a s tím související výskyt smogových situací. Jelikož je území města Hranic situováno v Moravské bráně, přetrvává stav zvýšených koncentrací suspendovaných částic PM_x i několik dní

Smogová situace byla na území města Hranic za posledních pět let vyhlášena celkem 4krát, z toho vyhlášení stavu regulace pouze jednou. Město Hranice v rámci svých kompetencí informuje veřejnost o této skutečnosti (výskytu smogové situace) prostřednictvím internetových stránek, zasílá informaci potencionálně dotčeným skupinám populace (školy, školky, nemocnice, domov seniorů, dětský domov, dům dětí a mládeže, lázně), dále je informace zasílána elektronicky předsedům osadních výborů. Informace o výskytu smogové situace na území města Hranic je v rámci spolupráce s Národním dopravním informačním centrem vyvěšena na informačních tabulích na D1.

Dle § 10 odst. 4 č. 201/2012 sb., o ochraně ovzduší, v platném znění „Je-li to třeba, vydá obec pro případy vzniku smogové situace regulační řád. Regulační řád obsahuje opatření na omezení provozu silničních motorových vozidel. Regulační řád se nevydává, je-li zřejmé, že omezení provozu vozidel v obci nemůže přispět ke snížení úrovně znečištění. Regulační řád vydává obec formou nařízení a zároveň o jeho vydání informuje ministerstvo. Odbornou pomoc při zpracování regulačních řádů poskytuje obcím ministerstvo.“ (ministerstvem se rozumí Ministerstvo životního prostředí)

Obec musí určit vliv dopravy na kvalitu ovzduší na jejím území a na základě toho zvážit využití regulace dopravy s ohledem na technické provedení daně regulace (dopravní značení, objízdné trasy apod.). Je možné si za tímto účelem nechat zpracovat studii o vlivu dopravy na kvalitu ovzduší v obci, jakož i o technickém provedení opatření vyplývajících z regulace dopravy. Regulační řády dle § 10 odst. 4 zákona o ochraně ovzduší jsou míněny jako krátkodobá opatření v době smogových situací. Jsou určeny zvláště pro obce, které disponují objízdnymi trasami a zároveň například nechtějí využívat dlouhodobých opatření na regulaci dopravy v podobě nízkoemisních zón.

Dle Programu zlepšování kvality ovzduší nemůže město Hranice na svém území vyhlásit nízkoemisní zónu z důvodu nedokončené dopravní stavby „Palačovská spojka“.

O možnosti a podmínkách zpracování regulačního řádu na území města Hranic se dne 02.10.2019 uskutečnilo jednání za účasti:

- o Ministerstva životního prostředí – Mgr. Vojtěch Stráník, Jana Šestáková, Mgr. Petr Ošřádal;
- o Krajského úřadu Olomouckého kraje – RNDr. Zdenka Vymazalová, Miroslav Kučera, Mgr. Tomáš Šrom (odbor životního prostředí a zemědělství); Mgr. František Pěruška (odbor dopravy a silničního hospodářství)
- o Český hydrometeorologický ústav, pobočka Ostrava – Mgr. Blanka Krejčí
- o Správa silnic Olomouckého kraje – Vladimír Pecha
- o Ředitelství silnic a dálnic ČR, správa Olomouc – Milan Navrátil

Závěr z jednání:

Během diskuze byla rozebrána problematika procesu vydání regulačního řádu. Pozvaní zástupci za jednotlivé orgány se postupně vyjadřovali k jednotlivým částem své odborné působnosti k možnostem a podmínkám pro vydání regulačního řádu. V závěru jednání bylo konstatováno zástupcem Odboru dopravy a silničního hospodářství Krajského úřadu Olomouckého kraje, že v případě zamýšleného záměru odklonu tranzitní dopravy, musí být stanovena podmínka existence objízdné trasy, a to stejné kvality. Konkrétně v případě

stanovení objízdné trasy pro silnici I/35 se objízdné trasy stejné kvality nachází na území dalších krajů – Moravskoslezského kraje a Zlínského kraje. Navržená situace vyžaduje souhlasy nejen vlastníků komunikací, ale i obcí a měst, kterými tyto komunikace procházejí, což je aktuálně neřešitelná situace pro vydání regulačního řádu.

Závěrem lze konstatovat, že s touto problematikou se potýkají další obce či města. Přestože zákon o ovzduší dává obcím možnost přijmout krátkodobé opatření smogové situace formou vydání regulačního řádu, tak žádná obec doposud toto opatření nevydala.

Bez připomínkového řízení

Přílohy:

1. Záznam z jednání 02.10.2019

Záznam z jednání

Sepsaný dne: 02.10.2019, v 10:00 hodin

Věc: Smogové situace na území města Hranic

Přítomni: viz prezenční listina

Zápis:

Ing. Pešová přivítala všechny přítomné na jednání a předala slovo starostovi města a přítomným, kteří se k projednávané problematice vyjádřili:

Město Hranice starosta p. Kudláček:

Město Hranice neustále pracuje na tom, aby se kvality ovzduší ve městě zlepšila. V rámci dotačního programu byla pořízena monitorovací stanice, která monitoruje situaci ve městě. Město spolupracuje s podniky pro hledání řešení (opatření) pro zlepšení kvality ovzduší (spolupráce s kamenolomem Hrabůvka, cementárnou atd.)

Město Hranice řeší lokální topeniště. V rámci vyhlášené II. a III. vlny Kotlíkových dotací v Olomouckém kraji se Město Hranice zavázalo, že občanům města Hranic a jeho místních částí, kteří budou v této dotaci úspěšní, bude ze strany Města Hranic vyplacena dotace – finanční příspěvek ve výši 7 % z celkových uznatelných nákladů uznaných Olomouckým krajem. Současně město Hranice připravuje dotazníkové šetření, ve kterém by rádo získalo data o způsobech vytápění v rodinných a bytových domech. Výstup dotazníkového šetření bude sloužit ke zmapování lokalit s lokálními topeništi a získaná data budou využita k následným analýzám a návrhům, jak kvalitu ovzduší do budoucna zlepšit.

Město Hranice se také podílí v řešení dopravní situace ve městě. V rozsahu 10 až 12 let čeká Město Hranice výstavba severního obchvatu, který by měl odlehčit části města od nákladní, ale i osobní dopravy. V rámci připravovaného plánu udržitelné mobility řeší město ekologický šetrné způsoby dopravy, vybudování nových záchytných parkovišť, parkovacího domu. V současné době je MHD doprava zcela elektrifikovaná a pro občany je tato doprava zadarmo. Město také připravuje optimalizaci MHD.

Následně byl přítomným představen záměr města v omezení tranzitní dopravy na silnici I/35 a I/47.

Český hydrometeorologický ústav - Ing. Krejčí:

Zavedená opatření ke zlepšení kvality ovzduší se projevují s časovým odstupem, nicméně již nyní dle provedeného výzkumu dochází ke snížení množství benzo(a)pyrenu v pevných částicích.

Ministerstvo životního prostředí - Mgr. Stráník a Mgr. Šestáková:

Aby mohla obec vydat regulační řád je potřeba:

- studie proveditelnosti (zpracována opatření, která by v případě vyhlášení stavu regulace měla být účinná) = dostupná struktura (obsahové náležitosti studie)
- rozptylová studie – zohlednění efektu, modelace stavu
- vybudována infrastruktury – dostupnost MHD, možnosti objízdných tras)

V České republice nemá žádná obec či město zpracovaný regulační řád. Praha uvažovala o možnosti vydání regulačního řádu, ale vzhledem k zápornému stanovisku ze strany Středočeského kraje, bylo od návrhu odstoupeno.

Státní fond životního prostředí připravuje výzvu ve věci podpory pro čištění komunikací. Tento pilotní projekt je určen pro obce s více jak 40 tisíci obyvateli. Nicméně výsledky projektu budou následně vyhodnoceny s uvážením možností podpory pro menší obce.

Odbor životního prostředí a zemědělství Krajského úřadu Olomouckého kraje - p. Kučera:

Dochází k aktualizaci Programů zlepšování kvality ovzduší, které po jejich vyhodnocení se primárně budou zaměřovat pro zónu Střední Morava na opatření v oblasti lokálních topenišť a dopravy. Při vydání těchto programů v příštím roce si navržená opatření musejí prioritní obce zapracovat do svého akčního plánu.

V případě zvážení možnosti zpracování regulačního řádu je nutné nejprve situaci vyhodnotit, zda opatření, která jsou navržena, budou mít vliv na snížení úrovně znečištění.

Strategický dokument „Střednědobá strategie (do roku 2020) zlepšení kvality ovzduší v České republice“ je vyčleněno celkem 20 prioritních opatření v sektoru dopravy. Tato opatření s nadregionálním významem mají vliv na významné snížení emisí z průjezdové dopravy v dotčených obcích a městech. K těmto dopravním stavbám patří i „I/35 - Palačovská spojka“.

Odbor dopravy a silničního hospodářství Krajského úřadu Olomouckého kraje - Mgr. Pěruška:

V zákoně č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, v platném znění, konkrétně v ustanovení § 5 odst. 2, podle kterého se silnice rozdělují podle svého určení a dopravního významu do těchto tříd:

- a) **silnice I. třídy, která je určena zejména pro dálkovou a mezistátní dopravu,**
- b) silnice II. třídy, která je určena pro dopravu mezi okresy,
- c) silnice III. třídy, která je určena k vzájemnému spojení obcí nebo jejich napojení na ostatní pozemní komunikace.

Dalším důležitým ustanovením je ustanovení týkající se omezení vjezdu některých vozidel v § 24a citovaného zákona, podle kterého:

Tranzitní nákladní dopravu prováděnou nákladním vozidlem nebo jízdní soupravou, jejichž největší povolená hmotnost činí 12 tun a více, **lze na silnici II. a III. třídy zakázat nebo omezit** stanovením místní úpravy provozu na pozemních komunikacích podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích), jen je-li možné využít jinou vhodnou trasu včetně trasy vedoucí po pozemní komunikaci podléhající zpoplatnění.

Za tranzitní nákladní dopravu se nepovažuje užití pozemní komunikace

1. nezbytné pro dosažení místa nakládky, vykládky, údržby nebo opravy vozidla, sídla, provozovny nebo bydliště dopravce nebo bydliště řidiče,
2. složkami integrovaného záchranného systému,
3. nezbytné pro plnění úkolů ozbrojených sil České republiky a ozbrojených sil jiného státu.

Na základě výše uvedeného se tedy objízdné trasy pro silnici I/35 mohou stát pouze silnice stejné kvality (silnice I. třídy nebo dálnice). Takové komunikace – objízdné trasy se však nacházejí na území dalších dvou krajů a to Moravskoslezského a dále Zlínského. Pro využití těchto komunikací by bylo nutné mít souhlas vlastníků komunikací, ale i obcí a měst, kterými tyto komunikace procházejí, což je aktuálně neřešitelná situace pro vydání regulačního řádu.

Starosta ukončil jednání a poděkoval všem přítomným za jejich účast, stanoviska a názory.

Zapsala Ing. Michaela Pešová